

PROTOKÓŁ
KONTROLI WYPOCZYNKU

Kontrola planowa TAK* NIE*
Kontrola doraźna: TAK* NIE*
kontrola przeprowadzana na wniosek / służb, organów, instytucji/ TAK NIE*
(wpisać organ, instytucję wnioskującą .....)
kontrola we współpracy TAK NIE* (wpisać nazwę służby lub inspekcji)
kontrola w wyniku skargi/ interwencji osób fizycznych TAK NIE*
* właściwe podkreślić

I. Informacje dotyczące kontrolowanego wycieczki

1. Nazwa lub imię i nazwisko organizatora wycieczki oraz jego adres siedziby lub adres zamieszkania	Szkoła Podstawowa nr 1 w Koniakowie Koniaków 280, 43-474 Koniaków
Osoby obecne podczas kontroli wycieczki	
2. Kierownik wycieczki	[REDAKTOWANE]
	Adres zamieszkania [REDAKTOWANE]
Organizator wycieczki	Szkoła Podstawowa nr 1 w Koniakowie
Przedstawiciel organizatora	Imię i nazwisko, upoważnienie z dnia. ....
3. Numer zgłoszenia wycieczki umieszczonego w bazie wycieczki/ forma wycieczki	Numer 29880/SLA/L-2023 Forma wycieczki ~~kolonie~~ / ~~obóz~~ / <u>półkolonie</u>
4. Kontrolujący	Imię i nazwisko <u>Danuta Jarosz</u> Stanowisko starszy wizytator Nr upoważnienia OA-OR.057.2.924.2023 nr legitymacji służbowej okazanej podczas kontroli 32/23
5. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 1.08.2023 r. o godz. 11.15 Czynności kontrolne zakończono w dniu 1.08.2023 r. o godz. 12.45
6. Miejsce kontroli	<u>Szkoła Podstawowa nr 1 w Koniakowie</u>
Sposób powiadomienia o kontroli	Telefonicznie
Termin powiadomienia	31.07.2023 r.
* jeśli dotyczy	

II. Zakres kontroli

Organizacja wycieczki zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz.2230), rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wycieczki dzieci i młodzieży (Dz. U. 2016 poz. 452 ze zm.) w szczególności:

1. zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków wycieczki, w tym spełnienie wymagań ochrony ppoż, środowiska, warunki higieniczno-sanitarne,
2. dostosowanie obiektu, w przypadku wycieczki z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności uczestników wycieczki,
3. kwalifikacje kadry wycieczki,
4. dopełnienie obowiązków wynikających z zapisów art. 92p ustawy o systemie oświaty oraz art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. 2023 r. poz.31 ze zm.),
5. dostęp uczestników wycieczki do opieki medycznej,
6. dostosowanie programu wycieczki i zajęć do wieku, zainteresowań i potrzeb uczestników, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej i umiejętności,
7. bezpieczne korzystanie z wyznaczonego obszaru wodnego zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714)
8. bezpieczne przebywanie w górach oraz na zorganizowanych terenach narciarskich zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1154),
9. organizacja i prowadzenie dokumentacji wycieczki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dokumentacja wycieczki

Podstawa prawna	Wymagania	Tak	Nie
Załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wycieczki dzieci i młodzieży (Dz. U. 2016 poz. 452 ze zm.).	Dziennik zajęć jest zgodny ze wzorem (zawiera: dane dotyczące miejsca wycieczki, organizatora, oznaczenie grupy, imię i nazwisko kierownika wycieczki i wychowawcy, dat rozpoczęcia i zakończenia zajęć, wykaz uczestników grupy - imię i nazwisko, rok urodzenia, tygodniowy plan pracy - zadanie, termin, odpowiedzialny za wykonanie, uwagi o wykonaniu, data, godzina, treść zajęć, uwagi o przebiegu, uwagi i zalecenia)	X	
Załącznik nr 6 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wycieczki dzieci i młodzieży (Dz. U. 2016 poz. 452 ze zm.).	Karta kwalifikacyjna uczestnika wycieczki jest zgodna z aktualnym wzorem	X	
	Liczba kart kwalifikacyjnych zgodna z liczbą uczestników	X	
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości			
Dodatkowe informacje i uwagi kontrolującego, wyjaśnienia kontrolowanego			
Imię, nazwisko i funkcja osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości			

2. Zapewnienie bezpieczeństwa

Podstawa prawna	Wymaganie – organizator zapewnia:	Tak	Nie
art. 92c ust. 2 pkt. 1 ustawy o systemie oświaty	bezpieczne i higieniczne warunki wycieczki, w szczególności organizuje wycieczkę w obiekcie lub na terenie spełniającym wymagania ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz warunki higieniczno-sanitarne, określone w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, ochronie środowiska i Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w przypadku wycieczki z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - organizuje wycieczkę w obiekcie lub na terenie dostosowanym do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności uczestników wycieczki	X	
	bezpieczne korzystanie z wyznaczonego obszaru wodnego zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych – zatrudnienie ratowników, organizacja kąpeli	X	
	bezpieczne przebywanie w górach oraz na zorganizowanych terenach narciarskich zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich	X	
	środki czystości dla uczestników wycieczki i odpowiednie warunki higieniczno- sanitarne – obserwacja i ocena stanu sanitarnego pomieszczeń i terenu wokół obiektu wycieczki pod kątem zagrożeń dla bezpieczeństwa uczestników,	X	
art. 92j	opracowanie i udostępnienie programu i regulaminu wycieczki	X	
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości			
Dodatkowe informacje i uwagi kontrolującego, wyjaśnienia kontrolowanego			
Imię, nazwisko i funkcja osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości			

3. Wypadki Liczba wypadków podczas wycieczki – do dnia kontroli (na podstawie protokołów powypadkowych ewentualnie innej dokumentacji, np.: dzienniki zajęć, informacje od kadry). Porównać liczbę protokołów powypadkowych z liczbą wypadków.....0.....

	pozostających pod opieką jednego wychowawcy wypoczynku nie może przekraczać 15 osób			
	Dopuszcza się udział nie więcej niż 2 uczestników niepełnosprawnych lub przewlekle chorych w grupie pozostającej pod opieką jednego wychowawcy wypoczynku, o której mowa w ust.1 i 2. W przypadku wypoczynku organizowanego wyłącznie dla dzieci niepełnosprawnych lub przewlekle chorych liczba uczestników wypoczynku w grupie pozostającej pod opieką jednego wychowawcy wypoczynku powinna być zgodna z liczbą dzieci określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy (dotyczy przedszkoli i szkół specjalnych)			X
Wyszczególnienie		W zgłoszeniu	W dniu kontroli	
Liczba uczestników wypoczynku ogółem, w tym:		45	42	
Uczestników do lat 10		38	37	
Uczestników niepełnosprawnych		0	-	
Liczba wychowawców		3	3	
Uzasadnienie różnic w liczbie uczestników wypoczynku		3 uczestników nie zgłosiło się 1.06.2023 r.		
Zmiany w zgłoszeniu wypoczynku				
Wprowadzono zmiany w zgłoszeniu wypoczynku	TAK		NIE	
Zmiany dotyczyły (proszę wymienić)	_____			
O zmianach powiadomiono wpisać kogo, kiedy i w jaki sposób)	_____			
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości				
Dodatkowe informacje i uwagi kontrolującego, wyjaśnienia kontrolowanego				
Imię, nazwisko i funkcja osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości				

6. Kadra wypoczynku

a) Obowiązki kierownika wypoczynku

Podstawa prawna	Wymagania	Tak	Nie	Nie dotyczy
§ 5 ust. 1 rozporządzenia	Opracowywanie planu pracy oraz rozkładu dnia podczas wypoczynku i kontrola ich realizacji	X		
	Ustalenie i przydzielenie szczegółowego zakresu czynności wychowawcom wypoczynku, trenerom i instruktorom sportu, rekreacji, animacji kulturalno-oświatowej, lektorom języka i innym osobom prowadzącym zajęcia podczas wypoczynku	X		
	Kontrola wykonywania obowiązków przez ww. pracowników	X		
	Nadzór i przestrzeganie bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku	X		
	Zapewnienie uczestnikom wypoczynku korzystania wyłącznie z wyznaczonych obszarów wodnych, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. O bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych w obecności ratownika wodnego i wychowawcy wypoczynku	X		
	Nadzór nad realizacją programu	X		

<i>Podstawa prawna</i>	<i>Wymaganie - Protokół powypadkowy zawiera</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>
<i>art. 92l ust. 4, 5, 6 ustawy</i>	1. Imię, nazwisko i adres uczestnika, który uległ wypadkowi		
	2. okoliczności wypadku		
	3. działania podjęte w związku z wypadkiem		
	4. skutki wypadku		
	5. miejscowość lub miejsce i datę sporządzenia protokołu oraz podpis osoby sporządzającej protokół		
<i>art. 92l ust. 2</i>	O wypadku powiadomiono:		
	1. rodziców uczestnika wycieczki, który uległ wypadkowi, albo osobę wskazaną przez pełnoletniego uczestnika wycieczki		
	2. organizatora wycieczki		
	3. kuratora oświaty właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wycieczki oraz kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce lokalizacji wycieczki		
	4. organ prowadzący szkołę lub placówkę, dyrektora szkoły lub placówki oraz radę rodziców - w przypadku gdy organizatorem wycieczki jest szkoła lub placówka		
	5. prokuratora w przypadku wypadku śmiertelnego, ciężkiego lub zbiorowego		
<i>art. 92l ust. 6</i>	Protokół powypadkowy sporządzono w 3 egz. i przekazano rodzicom uczestnika, który uległ wypadkowi, kuratorowi oświaty i organizatorowi wycieczki		
<i>Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości</i>			
<i>Dodatkowe informacje i uwagi kontrolującego, wyjaśnienia kontrolowanego</i>			
<i>Imię, nazwisko i funkcja osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości</i>			

4. Dostęp do opieki medycznej

<i>Podstawa prawna</i>	<i>Wymagania</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>
<i>art. 92c ust. 2 pkt 3 ustawy</i>	Organizator wycieczki zapewnia dostęp do opieki medycznej w ramach:	X	
	a) w ramach świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.) lub	X	
	b) na podstawie umowy zawartej z lekarzem, pielęgniarką lub ratownikiem medycznym.		
<i>Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości</i>			
<i>Dodatkowe informacje i uwagi kontrolującego, wyjaśnienia kontrolowanego</i>			
<i>Imię, nazwisko i funkcja osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości</i>			

5. Uczestnicy wycieczki i organizacja grup

<i>Podstawa prawna</i>	<i>Wymagania</i>	<i>Tak</i>	<i>Nie</i>	<i>Nie dotyczy</i>
<i>§ 4 ust. 1-3 rozporządzenia</i>	Liczba uczestników wycieczki pozostających pod opieką jednego wychowawcy wycieczki nie może przekraczać 20 osób. W przypadku grupy z dziećmi do 10 roku życia oraz grupy mieszanej, w której są dzieci do 10 roku życia, liczba uczestników wycieczki	X		

	Podział uczestników wycieczki na grupy	X		
art. 92 j ustawy	Dysponuje informacją o warunkach organizacji wycieczki, w szczególności o terminie, miejscu lub trasie wycieczki, jego programie i regulaminie, opracowanym przez organizatora.	X		
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości				
Dodatkowe informacje i uwagi kontrolującego, wyjaśnienia kontrolowanego,				
Imię, nazwisko i funkcja osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości				

b) Obowiązki kierownika wycieczki, o którym mowa w art. 9e ust. 1 ustawy *nie dotyczy*

Podstawa prawna	Wymagania	Tak	Nie	Nie dotyczy
§ 5 ust. 1 i 6 ust. 1 rozporządzenia	Opracowuje program wycieczki			
	Opracowuje regulamin wycieczki			
	Zapewnia warunki do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki oraz sprawuje nadzór w tym zakresie			
	Zapoznaje uczestników wycieczki z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnia warunki do ich przestrzegania, w tym zapewnia uczestnikom wycieczki korzystanie wyłącznie z wyznaczonych obszarów wodnych			
	Określa zadania wychowawcy wycieczki w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki			
inne wynikające z § 5 ust. 1				
inne wynikające z § 6 ust. 1				
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości				
Dodatkowe informacje i uwagi kontrolującego, wyjaśnienia kontrolowanego,				
Imię, nazwisko i funkcja osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości				

c) Obowiązki wychowawcy wycieczki

Podstawa prawna	Wymagania	Tak	Nie	Nie dotyczy
§ 5 ust. 2	prowadzenie dziennika zajęć realizowanych podczas wycieczki	X		
	opracowywanie planu pracy uczestników wycieczki zorganizowanych w grupę	X		
	Realizacja programu	X		
inne wymagania z § 5 ust. 2 (wpisać, jeśli są kontrolowane)				X
				X
				X
§ 6 ust. 2 rozporządzenia	współdziała z kierownikiem wycieczki w zakresie realizacji programu	Tak	Nie	Nie dotyczy
inne wymagania z § 6 ust. 2 (wpisać, jeśli są kontrolowane)				X
				X
				X
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości				

Dodatkowe informacje i uwagi kontrolującego, wyjaśnienia kontrolowanego

Imię, nazwisko i funkcja osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości

d) Kadra wypoczynku:

- niekaralność, dopełnienie przez organizatora obowiązku wynikającego z art. 21 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym,
- kwalifikacje.

Podstawa prawna	Wymagania	Tak	Nie	Kierownik nie posiada informacji w tym zakresie
art. 92 p ust. 1 ustawy o systemie oświaty	Kierownik wypoczynku i wychowawca art.92p ust. 1: osoba nie była karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726 i 1855), przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, 764, 1700 i 1855) albo wobec której nie orzeczono zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu	X		
art.21 ust. 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym	Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi pracodawcy lub inni organizatorzy w zakresie takiej działalności są obowiązani do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze	X		
Potwierdzenie spełnienia warunków 92p oraz ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym,	Zaświadczenie z KRK /data dokumentu			
	Oświadczenie o KRK /data oświadczenia	29.06.2023r.		
	Informacja z RSPnTS* /data zapytania	25.07.2023r.	X	
Liczba wychowawców ogółem		3		
art. 92 p	Wychowawca wypoczynku ukończył 18 lat, posiada co najmniej wykształcenie średnie, ukończył kurs na wychowawcę wypoczynku/osoba, o której mowa w art. 92p ust. 6, osoba, o której mowa w art.92p ust.6,	Liczba wych., którzy spełniają wymagania	Liczba wych., którzy nie spełniają wymagania	Informacje dodatkowe
	Kierownik wypoczynku ukończył 18 lat,	Tak	Nie	Nie dotyczy

V. Inne informacje.....

VI. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia, które należy usunąć w terminie do .....

1. —
2. —
3. —

W trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości, o których zostanie powiadomiony Śląski Kurator Oświaty w celu podjęcia czynności wynikających z art.92n.

1. ....
2. ....
3. ....

Informacja o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Zgodnie z art. 92 m ust. 12 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230) organizator wycieczki lub kierownik wycieczki albo osoba upoważniona ma prawo odmówić podpisania protokołu kontroli wycieczki.

Odmowa podpisania protokołu kontroli wycieczki

TAK* NIE*

* właściwe zaznaczyć

Pouczenie

Zgodnie z art. 92 m ust. 13 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230) organizator wycieczki lub kierownik wycieczki albo osoba upoważniona w terminie 7 dni od otrzymania protokołu kontroli może zgłosić do Śląskiego Kuratora Oświaty pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych.

DYREKTOR
Szkoły Podstawowej nr 1
w Kominkowie

.....mgr. Andrzej Rytko.....
(podpis kierownika/organizatora wycieczki)

Kominków.....
(Miejscowość)

.....1.08.2023 r. ....
(data sporządzenia protokołu)

.....mgr. Andrzej Rytko.....
(czytelny podpis kierownika/organizatora wycieczki
lub osoby upoważnionej)

STARSZY WIZYTATOR
mgr Danuta Jarosz
(pieczęć i podpis osoby kontrolującej)

Kopię protokołu otrzymałem .....
Szkoły Podstawowej nr 1
w Kominkowie
.....08.2023 r. ....
(Data i podpis kierownika/organizatora lub osoby upoważnionej)

	posiada co najmniej wykształcenie średnie, ukończyła kurs na kierownika wycieczek, posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu zadań dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczo-wychowawczych, uzyskane w okresie ostatnich 15 lat, osoba, o której mowa w art.92p ust.3-5,	X			
Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości					
Dodatkowe informacje i uwagi kontrolującego, wyjaśnienia kontrolowanego					
Imię, nazwisko i funkcja osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości					

- Rejestr sprawców przestępstw na tle seksualnym

d) Pozostała kadra wycieczek *nie dotyczy*

Art.92c ust.2 pkt 2 lit b oraz 92p ust.8 ustawy, ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym	funkcja (np. trener)			
	ma ukończone 18 lat			
	posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe			
	posiada wiedzę doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zajęć			
	Zaświadczenie z KRK /data dokumentu/			
	Oświadczenie o niekaralności /data oświadczenia			
Informacja z RSPnTS /data zapytania				

Art.92c ust.2 pkt 2 lit b oraz 92p ust.8 ustawy, ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym	funkcja			
	ma ukończone 18 lat			
	posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe			
	posiada wiedzę doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zajęć			
	Zaświadczenie z KRK data dokumentu/			
	Oświadczenie o niekaralności /data oświadczenia			
Informacja z RSPnTS /data zapytania				

Art.92c ust.2 pkt 2 lit b oraz 92p ust.8 ustawy, ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym	funkcja			
	ma ukończone 18 lat			
	posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe			
	posiada wiedzę doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zajęć			
	Zaświadczenie z KRK /data dokumentu			
	Oświadczenie o niekaralności /data oświadczenia			
Informacja z RSPnTS /data zapytania				

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości,

Dodatkowe informacje i uwagi kontrolującego, wyjaśnienia kontrolowanego

Imię, nazwisko i funkcja osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości

IV. Spostrzeżenia i uwagi o realizacji programu wycieczek (dostosowanie programu do wieku i zainteresowań uczestników, ciekawe formy realizacji zajęć, turystyka i krajoznawstwo itp.- art.92c ust 2 pkt 4 ustawy)